

Verksamhetsplan

för år 2024-2026

Socialnämnden

Nämndens ordförande: Sture Olsson
0515 – 88 53 33
Sture.olsson@falkoping.se

Tillförordnad socialchef: Eva Olofsson
0515 – 88 53 46
Eva.olofsson@falkoping.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nuläges- och omvärldsanalys	4
Vision, mål och styrning.....	7
Mål 1 – Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål 2 – Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål 3 – Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål 4 – Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning	11
Kommunens styrkedja	14
Verksamhetsplanering.....	15
Personalplanering.....	16
Ekonomiska förutsättningar	18
Ekonomiska underlag	19
Underlag till resultatbudget.....	20
Underlag till verksamhetsbudget	21
Underlag till enhetsbudget (frivillig)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Underlag till driftsprojekt	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Underlag till investeringsbudget	22
Återkoppling av budgetunderlaget.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Inledning

Syfte

Syftet med verksamhetsplanen är att vara ett verktyg för planering av verksamhet, tydliggöra mål och strategier samt vara ett stöd för uppföljning av verksamheten. Verksamhetsplanen syftar också till att mål och ambitioner ska samspela med de resurser som nämnden råder över. Likväl ska verksamhetsplanen bidra till en utvecklad framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga. I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för internkontroll.

Planen ska ta sin utgångspunkt i kommunen som helhet, där varje nämnd har ansvar att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål och koppla till varje nämnds uppdrag och utvecklingsbehov. Det är viktigt att vi på sikt kan känna att planen blir heltäckande och användbar i vardagen. Kommunen är inne i ett utvecklingsarbete som syftar till att sammanföra verksamhets- och ekonomistyrning.

Nämnden följer kontinuerligt upp sin verksamhetsplan och budget bland annat i samband med kommunens gemensamma uppföljningar vid första tertialen, delårsbokslutet och vid årsbokslutet.

I framarbetandet av verksamhetsplanen behöver hänsyn till hela styrkedjan tas vilket innebär att nationell styrning måste ligga i linje med kommunens viljeriktning.

Nämndens uppdrag och ansvar

Socialnämnden utför kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen med undantag för sådant ekonomiskt bistånd som kompetens- och arbetslivsnämnden ansvarar för.

Socialnämnden ska också utföra kommunens uppgifter enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), utöva ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården samt ansvara för ensamkommande flyktingbarn enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Socialnämnden ansvarar även för kommunens budget- och skuldrådgivning.

Organisation

Under socialnämnden lyder socialförvaltningen.

Socialförvaltningen är uppdelad i fem verksamhetsområden. Förvaltningens myndighetsutövning samt verkställighet i kommunal egenregi inom individ- och familjeomsorgen är lokaliserade i verksamhet individ- och familjeomsorg. Inom verksamhet hälso- och sjukvård organiseras all legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. De övriga verksamheterna verkställer det bistånd som beviljats av myndighetsutövarna samt utför delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser. Inom ramen för verksamheten finns också förebyggande verksamheter där hjälp och stöd kan ges utan ett formellt biståndsbeslut. En förvaltningsgemensam administration finns för att stödja förvaltningens verksamheter. Ansvarig för förvaltningens samtliga verksamheter är socialchef, som även har en stödfunktion i biträdande socialchef.

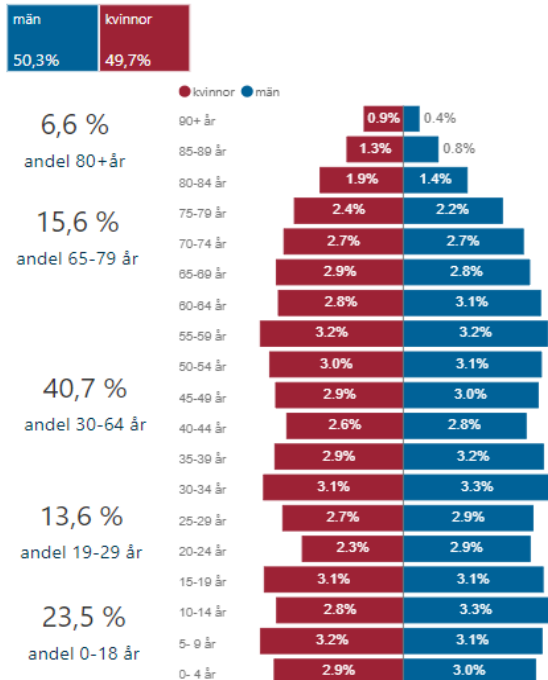
Nuläges- och omvärldsanalys

Demografi, globalisering, grön omställning, värderingar och teknikutveckling är enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) de övergripande drivkrafter som får allt större påverkan på den lokala och regionala nivån. Trender som fortsatt påverkar socialt arbete är bland annat den demografiska utvecklingen, kompetensförsörjningen och teknikutvecklingen.

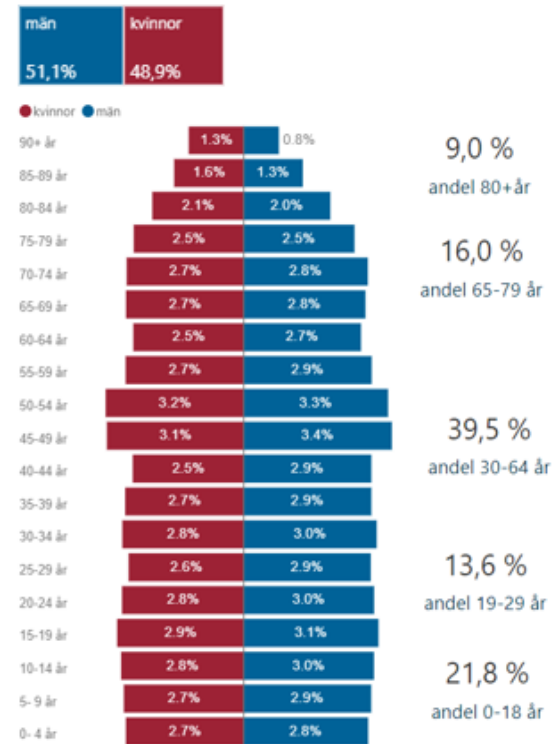
Människor lever allt längre och nuvarande utveckling, där andelen äldre ökar snabbare än den arbetsföra delen av befolkningen, skapar utmaningar för socialnämndens verksamheter att räkna till.

Antalet personer i Sverige som är 80 år eller äldre förväntas öka med cirka 50% fram till 2031. Enligt Västra Götalandsregionens statistik- och analysportal förväntas andelen personer i Falköpings kommun som är 80 år eller äldre öka från 6,6% (2021) till 9% år 2040. Den demografiska utvecklingen och kompetensutmaningen är redan nu en realitet för socialnämnden och kommer att förstärkas fram till 2040, särskilt med tanke på en minskning av personer i arbetsför ålder jämfört med 2021.

Andel per kön- och åldersgrupp, 2021.

Andel per kön- och åldersgrupp, 2040.

Statistiktabeller från <https://www.vgregion.se/statistik-analys-portalen/samhalleochbefolkning/demografi/>

Enligt en nationell rapport¹ är de ökade behoven av anställda på grund av demografien störst inom äldreomsorgen (SKR). Behovet av anställda inom äldreomsorgen förväntas öka med 31% fram till 2031, och konkurrensen om arbetskraften är stor. Att matcha kompetens förblir en utmaning och en stor andel av de personer som står till arbetsmarknadens förfogande är inte anställningsbara utifrån verksamhetens behov. Det kan handla om språkrav, utbildningskrav eller körkortskrav men även behovet av bil för att ta sig till arbetsplatser på landsbygden.

För att öka anställningsbarheten differentierar verksamheterna arbetsuppgifterna. Exempel är införande av servicegrupp inom hemtjänsten och tillsätande av stödfunktioner som avlastar legitimerad personal eller socialsekreterare genom att hantera administration och andra arbetsmoment som inte kräver specifik utbildning eller legitimation.

Det är viktigt att vara medveten om att befolkningsutvecklingen inte nödvändigtvis direkt motsvarar ökade behov av välfärd. Till exempel kan utökade

¹ <https://skr.se/download/18.1eb2584e1850542abfaac29/1670940688212/Valfardens-kompetensforsorjning.pdf>

hälsofrämjande och förebyggande insatser ha positiva effekter på hälsan och livskvaliteten, vilket kan leda till minskade behov av stöd från socialtjänsten och hälso- och sjukvården för äldre. Nya arbetssätt och digitala lösningar kan också öka självständighet och minska behovet av att öka antalet anställda. Statistik från databasen Kolada visar en stadig minskning av andelen invånare över 80 år i särskilt boende eller med hemtjänst, både nationellt och i Falköping, de senaste åren.

Hälso- och sjukvård ges i allt större utsträckning i ordinärt boende. För att upprätthålla kvaliteten och samtidigt möta behoven hos den åldrande befolkningen blir välfärdsteknik en central faktor. Användningen av välfärdsteknik och e-hälsotjänster inom vård och omsorg kräver omformning av arbetssätt för att fullt ut utnyttja teknikens möjligheter. Enligt utredningen för God och nära vård (SOU 2017:53) är det även nödvändigt att omstrukturera organisationen av hälso- och sjukvården för att uppnå ökad kvalitet, förbättrad tillgänglighet och effektivare resursutnyttjande.

Inkomstklyftorna och socioekonomiska skillnader mellan olika samhällsgrupper ökar i Sverige. Socialt och ekonomiskt utsatta grupper, inklusive våldsutsatta och personer med beroende- och missbruksproblem, upplever i flera avseenden sämre hälsa än andra. Enligt rapporten "Psykiatri i siffror" från SKR ökar den psykiska ohälsan både nationellt och globalt, särskilt inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP). År 2022 hade cirka 144 000 barn i åldern 0-17 år kontakt med BUP, vilket motsvarar 6,4 % av alla barn i landet, en ökning från 5,5 % år 2017.² Den ökande psykiska ohälsan bland unga är nu en folkhälsofråga och trenden behöver vändas.

Enligt Socialstyrelsens andra nationella kartläggning av anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa år 2021³, påvisas en ökning med 27 % sedan den första kartläggningen 2018. Under 2021 mottog landets socialtjänster cirka 422 000 anmälningar som resulterade i beslut om att inleda utredning eller som tillfördes pågående utredningar. Dessa anmälningar involverade omkring 216 000 barn, vilket motsvarar 9,8 % av alla barn i åldern 0-

17 år i landet. I Falköping rapporterades 1486 oroanmälningar under 2021 som ledde till utredning eller tillfördes pågående ärenden. Av dessa berördes 678 barn i åldern 0-17 år, vilket utgör cirka 9,2 % av kommunens barn inom det åldersspannet.

Andelen av befolkningen som har varit placerad i heldygnsvård (familjehem, jourhem, stödboende, HVB) någon gång under sin uppväxt låg stabilt runt 4 % under en lång period. Från 2013 ökade denna siffra till cirka 5 %, främst på grund av fler tonårsplaceringar, och år 2018 var andelen 20-åringar som någon gång varit placerade under uppväxten närmare 7 %⁴. Falköping följer denna trend, även om antalet placeringar har planat ut det senaste året. Forskning indikerar klara samband mellan placering och sämre studieresultat, och många placerade barn når inte fullständiga betyg vid grundskolans slut. Att lyckas i skolan är avgörande för att ge placerade barn förutsättningar till ett gott och självständigt liv. Därför är det av stor vikt att olika aktörer samverkar och hittar gemensamma lösningar för att stärka denna skyddsfaktor. Ett aktuellt exempel är insatsen KRAFT, som genomförs i samverkan mellan socialtjänst och skola.

Det är av stor vikt att den hjälp som erbjuds inom socialtjänst och hälso- och sjukvård är behovsanpassad, tillgänglig och effektiv. Dock har observationer från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) vid tillsyner de senaste åren visat på brister i samordningen, särskilt för några av samhällets mest utsatta grupper, såsom barn och unga med psykisk ohälsa, personer med samsjuklighet och äldre personer med omfattande omsorgsbehov.

Nationellt finns det brister när det gäller samverkan mellan beroendevård, socialtjänst, psykiatri och primärvård. Otillräcklig samordning mellan olika professionella parter kan leda till en osammanhängande vård- och omsorgskedja, långa väntetider, uteblivna insatser och/eller felaktig medicinering. Det är avgörande med ökad användning av gemensamma bedömningar, planeringar och uppföljningar för att undvika att samordningsansvaret läggs på den enskilde som är i behov av stöd och hjälp.

För att stärka barns och ungas psykiska hälsa under uppväxten och vända den negativa utvecklingen

² <https://skr.se/skr/tjanster/pressrum/nyheter/nyhetsarkiv/alltflerbarnfarpsykiatriskvard.71325.html>

³ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sha-repoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-11-8197.pdf>

⁴ Socialstyrelsen. Placerade barn och unga, handbok för socialtjänsten. S 19. Atta45 Tryckeri AB, Stockholm, april 2020.

krävs samverkan och insatser från olika delar av samhället. Tidiga gemensamma insatser, såsom stärkt anhörigstöd för barn och unga, kan spela en betydande roll för att främja skyddsfaktorer runt dem.

Framtidens socialtjänst rör sig mot ökat fokus på förebyggande och lättillgängliga insatser utan behovsprövning, i linje med intentionerna i den nya socialtjänstlagen. För att stärka människors egenmakt är det viktigt att dra nytta av de möjligheter som den digitala utvecklingen erbjuder. Det kan inkludera användning av välfärdsteknik inom vård och omsorg, olika e-tjänster och möjligheter till säkra digitala möten. Användningen av digital teknik är en grundläggande förutsättning för att möta individuella önskemål och behov av tillgänglighet.

Sammanfattningsvis finns det både möjligheter och utmaningar inför framtiden. Det mest avgörande bedöms dock vara verksamheternas förmåga att samverka på bredare nivåer, anpassa sig snabbt till förändringar och hitta olika sätt att optimera resurser och öka effektiviteten.

Vision, mål och styrning

Kommunens vision *Det Goda Livet*

Det Goda Livet är kommunens vision om det hållbara samhället, ett samhälle i balans och harmoni, även för kommande generationer. Det Goda Livet bygger på allas lika värde och på samhällsaktiva invånare. Livskvalitetsfrågorna värnas för att öka välbefinnandet och trivseln för invånarna i Falköpings kommun.

Socialnämndens verksamhet omfattar hjälp till människor i alla åldrar som är i behov av samhällets stöd för att kunna leva ett gott liv. Nämndens verksamhet ska genom insatser till såväl enskilda som grupper kunna göra det möjligt att delta i samhällslivet, undvika isolering och kunna medverka i olika sammanhang utifrån sina förutsättningar.

Kommunfullmäktiges övergripande mål och Agenda 2030

Socialnämnden arbetar med de övergripande målen och målen i Agenda 2030 utan att bryta ner dessa till nämndspecifika delmål.

Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

I Falköpings kommun skapas det goda livet – det är tillsammans som ett hållbart samhälle utvecklas

Inom socialförvaltningen ligger fokus på att skapa ett socialt hållbart Falköping genom att verksamheten utgår från alla människors lika värde och mänskliga rättigheter. I arbetet med att skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping ses samverkan som en viktig del.

Samverkan behövs både internt och externt för att öka tryggheten för enskilda och säkra kvaliteten på de insatser som ges av förvaltningens verksamheter.

Ett annat viktigt område för social hållbarhet är arbetet med tidiga och förebyggande insatser.

Aktivitetsområden	Beskrivning	Förväntad effekt
Samverkan	<p>Inom förvaltningen utforma likriktade arbetsätt och samverkansformer för långsiktigt insatsarbete och samordning utifrån den enskildes perspektiv. Den enskilde ska få rätt insatser på rätt sätt och insatserna i kommunens regi ska genomföras som en helhet. Exempel på aktiviteter är att hitta hemmaplanslösningar för barn som behöver placeras utanför hemmet, öka utbudet av aktiviteter inom socialpsykiatri, hitta likriktade arbetsätt i de frågor som berör både insatser utifrån hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och socialtjänstlagen (SoL) eller olika verksamhetsområden samt arbeta med konsultationsteam för vuxna och boendestöd i familjer.</p> <p>Utforma arbetsätt för systematisk samverkan där tätare dialog mellan olika yrkeskategorier förs, t ex tätare samverkan i barnärenden mellan skola och socialtjänst.</p>	<p>Bättre förutsättningar för den enskilde att få en långsiktigt god hälsa och utveckling genom att hållbara lösningar skapas utifrån en tydlig förväntan på respektive yrkesroll/enhet.</p> <p>Snabbare insatser och tydlighet för den enskilde som får stöd och hjälp av kommunen. Kortare handläggningstid. Färre barnplacementar.</p> <p>Ökad tydlighet och ansvarstagande för förvaltningens verksamheter att koordinera insatser för att minimera risken att den enskilde bollas runt.</p>
Tidiga insatser och förebyggande arbete	<p>Hitta lösningar som bidrar till en hållbar socialtjänst på sikt som ger möjlighet till långsiktiga, förebyggande eller tidiga insatser och trygghetskapande arbete.</p> <p>Det kan handla om uppsökande verksamhet, råd- och stödverksamhet, riktade informationsinsatser eller insatser som motverkar ensamhet och isolering.</p> <p>Utveckla arbetsätt där det förebyggande perspektivet integreras såväl i öppna som biståndsbedömda insatser samt inom den kommunala hälso-</p>	<p>Minskat behov av myndighetsutövning och möjlighet för fler att ta del av insatser utan biståndsbedömning.</p> <p>Ökad självständighet och minskat behov av insatser hos medborgare.</p>

	och sjukvården. Hur kan socialförvaltningen arbeta för att på bästa sätt minska framtida behov av individuella insatser?	
--	--	--

Mätbarhet	Uppföljning, tidsperiod
Antal barnplaceringar, snitt per månad	Tertial
Utredningstid barnvårdsutredningar	Tertial

Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Falköpings kommun ska vara en bra plats att bo, verka och leva på - en plats där invånare känner stolthet och trygghet

Inom ramen för målet arbetar nämndens verksamheter med aktiviteter rörande brukarmedverkan och medborgarnas perspektiv på verksamheten.

Aktivitetsområde	Beskrivning	Förväntad effekt
Brukarmedverkan	Arbete med aktiviteter som stärker brukares delaktighet och inflytande, t ex brukarmedverkan vid anställningsintervjuer, brukarråd och annan uppföljning av brukarens syn på verksamheten.	Ökad brukarnöjdhet.

Mätbarhet	Uppföljning, tidsperiod
Inflytande och tillräckligt med tid (brukarundersökning hemtjänst)	Årligen
Aktiviteter och känsla av ensamhet (brukarundersökning äldreboende)	Årligen
Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma (brukarundersökning funktionshinderomsorg)	Vartannat år

Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Falköping – en drivande aktör

Inom målet följer socialnämnden upp aktiviteter för kompetensförsörjning och matchning av kompetens. Genom framgångsrikt arbete kring kompetensförsörjningen kan samhället som helhet gynnas och nämnden kan indirekt bidra till näringslivsutvecklingen.

Aktivitetsområde	Beskrivning	Förväntad effekt
Kompetensförsörjning och matchning av kompetens.	Hitta lösningar som bidrar till en stabil och långsiktig kompetensförsörjning. Exempelvis kan det handla om rekryteringsgrupp, karriärvägar, kompetensutvecklingsplan och kompetenshöjningar. Äldreomsorgslyftet.	Rätt kompetens på rätt plats som bidrar till en kunskapsbaserad och jämlik socialtjänst av god kvalitet.

Mätbarhet	Uppföljning, tidsperiod
Äldreomsorgslyftet - antalet påbörjade och slutförda	Årligen
Andel anställda med formell kompetens inom myndighetsutövning barn och unga samt legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal	Tertial

Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Verksamheterna är till för kommuninvånarna

Socialnämndens arbete inom målet fokuseras till aktiviteter för att stärka friskfaktorer hos medarbetare samt resursoptimering i verksamheterna.

Aktivitetsområden	Beskrivning	Förväntad effekt
Hälsöfrämjande fokus	Att identifiera och stärka de stödjande och uppbyggande faktorerna i arbetslivet. Stödjande faktorer benämns även som friskfaktorer.	God arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro som bidrar till en attraktiv arbetsplats.
Tillitsbaserad uppföljning	Stärkt uppföljning som tar sin utgångspunkt i medarbetarnas kompetens och erfarenhet, t ex dialogmöten.	Stärkt engagemang och motivation (känslan av att kompetens och erfarenhet tas på allvar bidrar till engagemang och motivation) Ökad känsla av delaktighet (arbetskultur som präglas av att medarbetarna är involverade och delaktiga) Bättre kunskap om de behov som verksamheterna ska möta.
Resursoptimering	Hitta sätt att arbeta där personal arbetar så optimalt som möjligt utifrån givet uppdrag och den tid som finns. Men även hitta synergieffekter där lokaler, bilar och liknande används optimalt.	Resurseffektiv och hållbar verksamhet där både personal och resurser används på ett optimalt sätt för att uppnå verksamheternas mål.

Mätbarhet	Uppföljning, tidsperiod
Sjukfrånvaro	Årligen
Nyttjad friskvård	Årligen
Hållbart medarbetarengagemang	Årligen

Strategier

Klimatstrategin

Kommunens klimatstrategi förtydligar att alla verksamheter i Falköpings kommun ska hjälpas åt att genomföra strategin. Socialförvaltningen bidrar på olika sätt men den främsta aktiviteten är omställningen till fossilfria bilar.

Lika viktigt som att minska klimatpåverkan är det att anpassa till de klimatförändringar som sker. Dessa anpassningar handlar bland annat om att skydda människor och verksamheter mot de konsekvenser ett förändrat klimat kan medföra som exempelvis värmeböljor eller skyfall.

Aktivitet	Beskrivning	Förväntad effekt
Omställning av bilparken till fossilfria bilar.	En succesiv omställning sker efter hand som avtalen för bilarna löper ut.	Minskad klimatpåverkan.
Utökning av antalet elcyklar.	Minska biltransporter genom att i den mån det är möjligt ersätta biltransporter med elcykel/cykel.	Minskad klimatpåverkan.
Beredskap för att möta effekter av klimatförändringarna.	Ta fram handlingsplaner/beredskapsplan med åtgärder som stärker förmåga att minska negativa hälsoeffekter för riskgrupper inom förvaltningens verksamheter.	Minskad risk för allvarliga konsekvenser av klimatförändringar i verksamheterna.

Digitaliseringsstrategin

Socialförvaltningen har arbetat fram en digitaliseringsplan som tydliggör förvaltningens arbete utifrån kommunens digitaliseringsstrategi.

Digitaliseringsplanen är ett levande dokument som revideras minst en gång per år, då utvecklingspunkterna i dokumentet är något som kan förändras och omprioriteras under året.

Exempel på kommande utvecklingspunkter är:

- Habiliteringsersättningsappen
- Schemalagd statistik i verksamhetssystemet
- Behörighetsregistrering i APPVA
- M365

Arbetsmarknadsstrategin

Inom ramen för arbetsmarknadsstrategin fokuserar socialnämnden på samverkan med utbildningsanordnare och arbetsmarknadsverksamheter. Arbetet hänger samman med aktiviteterna under mål 3.

Kommunens styrkedja

Kommunens uppföljningsarbete

Kommunen ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet utifrån lagar, nationella och lokala politiska mål, kommunala styrdokument och ekonomisk tilldelning genom budget.

En framgångsfaktor är att skapa en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen från kommunfullmäktiges vision till verksamheterna.

Detta kräver ett systematiskt arbete med mål- och resultatstyrning genom uppföljning utifrån helhet och analys av resultat. Kommunen har initierat och påbörjat ett utvecklingsarbete för att få en gemensam struktur i uppföljnings-processen. Arbetet är långsiktigt och ska bidra till en ökad samsyn och systematik samt skapa förutsättningar för en helhetsbild och ökad delaktighet i arbetet. Uppföljning av kommunens fyra övergripande mål görs som en samlad bedömning av måluppfyllelse och baseras bland annat på nämndernas analyser av måluppfyllelse, trender och utfall för indikatorer, uppföljning av styrdokument och effekter av olika insatser. Syftet är att få en så övergripande och trovärdig bild som möjligt av hur kommunen klarar sitt uppdrag och vilken effekt olika kommunala satsningar har.

Vid resultatredovisning presenteras bedömning av måluppfyllelse följt av identifierade utvecklingsområden.

Kommunen redovisar också viktiga förutsättningar som krävs för att bidra till utveckling.

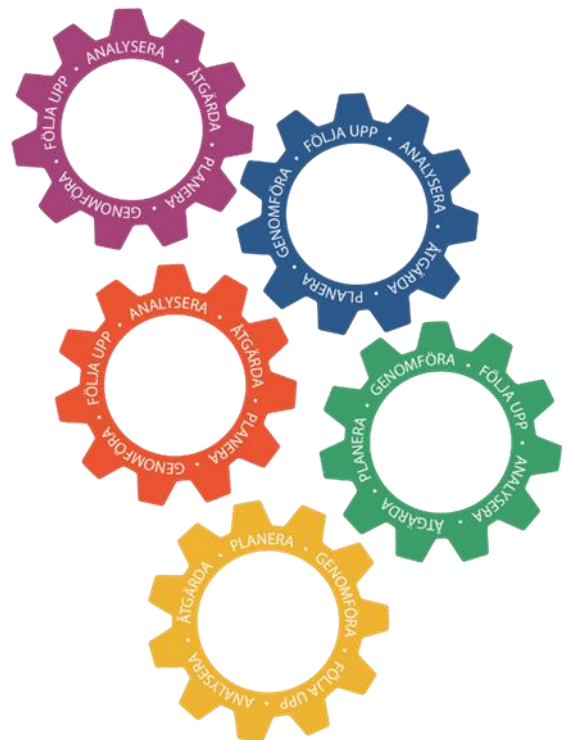
Genom att skapa tillit och förtroende i styrkedjan kvalitetssäkras uppföljning och analys så att bästa möjliga underlag finns inför kommande beslutsprocesser.

Nämndens uppföljningsarbete

Nämndens modell för uppföljningsarbete grundar sig på dialogbaserad uppföljning. Förvaltningens ekonomer och verksamhetsutvecklare träffar de olika verksamheternas ledningsgrupper tre gånger per år för att ha en nära dialog kring verksamhetens progression.

För att tydligt visualisera planerade aktiviteter och uppföljning av dessa presenteras de i en matris. Uppföljning sker under året utifrån varje aktivitetens specifika rad. Syftet är att på ett snabbt och överskådligt sätt kunna följa utvecklingen kopplat till respektive aktivitet i verksamhetsplanen.

Socialnämndens verksamhet följs även upp av de nationella författningskraven kring systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Vid sidan av verksamhetsrapporterna redovisas detta arbete i en årlig kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse.

Verksamhetsplanering

Verksamhetsplanering	VP 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Äldreomsorgen</i>				
Antal verkställda beslut om särskilt boende enligt SoL	351	351	351	351
Antal verkställda beslut om hemtjänst	816	862	876	890
Antal inskrivna i HSL	788	815	815	815
Antal beställda timmar/mån, hemtjänst och del. HSL	20 000	21 000	21 400	21 800
<i>Funktionsnedsättning</i>				
Antal beslut om assistans	97	87	87	87
Antal beslut om ledsagning och avlösning LSS	54	45	45	45
Antal verkställda beslut om boende enligt LSS	102	100	100	100
Antal ej verkställda beslut om boende enligt LSS	3	2	4	4
Antal beslut om daglig verksamhet enligt LSS	150	145	156	162
<i>Individ- och familjeomsorgen</i>				
Antal placerade barn och unga	74	60	60	60
Antal placerade vuxen	7	10	10	10
Budget 2024 är baserad på utfall per oktober 2023				

Äldreomsorg

Underlag för effekter av demografiförändringar avseende åldersgruppen 80+ visar en ökning på 136 personer till 2026. Förändringen speglas i antal verkställda beslut om hemtjänst och inskrivna i kommunal HSL i tabellen ovan.

Antalet platser i särskilt boende enligt SoL redovisas med oförändrat antal under planeringsperioden.

Funktionsnedsättning

Antalet beslut om daglig verksamhet har stadigt ökat. För att kunna effektivisera och öka kvaliteten i daglig verksamhet kommer verksamheten att förläggas till ett mindre antal platser.

Individ- och familjeomsorg

Under de senaste åren har antalet barnplaceringar ökat markant men under 2023 kan en viss minskning

konstateras. En faktor som påverkar kostnaderna för placeringar är att andelen placeringar i egna familjehem har minskat och därmed har antalet externa placeringar med höga dygnskostnader ökat.

Effekterna av samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen är ett långsiktigt arbete som förvaltningen hoppas ge effekter på antalet placeringar under slutet av perioden.

Personalplanering

Personalplanering	VP 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Verksamhetsområde</i>				
Årsarbetare	1 274	1 295	1 295	1 295
Rekryteringsbehov	44	17	30	29
Omsättning/avslut	26	17	30	29

Personalplanering

Rekryteringsutmaningen fortsätter för socialnämndens verksamheter vilket ibland leder till att budgeterade tjänster inte kan bemannas utifrån anställningsbarhet. Ett sätt att möta detta är att olika arbetsuppgifter differentieras.

Vård och omsorg

För att kunna möta de nya bestämmelserna kring dygnsvila har verksamhet äldreboende anställt 19 personer utöver budgetram. Även verksamhet funktionsnedsättning har aviserat ett eventuellt behov av nyanställningar.

Verksamhet hemstöd har infört en servicegrupp inom hemtjänsten för att öka anställningsbarheten.

Hälso- och sjukvård

Det ansträngda bemanningsläget inom hälso- och sjukvården fortsätter och det finns behov av rekryteringar relaterat till vakanser, tjänstledigheter för studier och föräldraledighet. För att lösa sjuksköterskebemanningen anlitas bemanningsföretag.

Inom hälso- och sjukvården har även stödfunktioner anställts för att avlasta legitimerad personal med administrativa arbetsuppgifter .

Individ- och familjeomsorgen

De senaste åren har det varit en högre omsättning av såväl medarbetare som chefer än vad som är önskvärt. Situationen är inte unik för Falköping utan har delats av många kommuner.

För att klara av verksamheten har handläggare som inte är socionomer anställts. Dessa bistår med administrativt stöd till socialsekreterare.

Kompetensförsörjning (ARUBA)

Socialförvaltningens medarbetare är avgörande för förvaltningens framgång och det är av största vikt att arbeta med att attrahera, utveckla och behålla medarbetare.

Attrahera och rekrytera

Socialförvaltningen arbetar på flera sätt med att synas och marknadsföra. Det sker bland annat via tidning, radio, sociala medier, storytellingfilmer och bussreklam.

Det finns en särskild rekryteringsgrupp inom förvaltningen som bland annat ansvarar för rekryteringen av tim- och sommarvikarier inom äldreomsorgens verksamheter och verksamheten för funktionsnedsättning. Rekryteringsgruppen har tagit fram ett årshjul som beskriver planerade aktiviteter under året för att göra det enkelt och tydligt vad som ska göras när. Gruppen samverkar även med arbetsmarknadsenheten, Connect och vuxenutbildning.

En aktivitet i årshjulet är rekryteringsträffarna för tim- och sommarvikarier som hålls löpande under året.

Förvaltningen har även utsedda influencers som har ett särskilt uppdrag att marknadsföra kommunen som arbetsplats och hitta sin nästa kollega.

En viktig målgrupp för förvaltningen att attrahera är elever och studenter när de genomför praktisk arbetslivsorientering (prao), arbetsplatsförlagt lärande (APL), verksamhetsförlagt utbildning (VFU), lärande i arbete (LIA) och traineeprogram för studenter.

Förvaltningen erbjuder ungdomar i gymnasieåldern feriepraktik på sommarlovet. Feriepraktiken är ett bra sätt för unga personer att få prova på hur det är att arbeta inom vård och omsorg.

Ett annat sätt för den yngre generationen att få inblick och en utvecklande start i arbetslivet är att

jobba i Ung Omsorg. Som anställd i Ung Omsorg bidrar man till att sätta guldkant i vardagen för de äldre på kommunens äldreboenden genom att skapa meningsfulla möten mellan generationer.

Utveckla och behålla

Ett viktigt led i att behålla medarbetare och tillvarata drivkraft och engagemang i organisationen är att det erbjuds löpande kompetensutveckling och utvecklingsmöjligheter.

Socialförvaltningens chefer lyfter vid medarbetarsamtalen behovet av kompetensutveckling på medarbetarnivå. Detta behov samlas in inom förvaltningens alla verksamheter och tillsammans med resultat från olika delar inom det systematiska förbättringsarbetet (avvikelsehantering, egenkontroll, nationella uppföljningar och statistik m.m.) stäms förvaltningens samlade utbildningsbehov av och en kompetensutvecklingsplan upprättas.

Förvaltningen har samarbete med Lärcenter för uppdragsutbildningar inom exempelvis demens, psykiatri m.m.

Via omställningsfonden har kunnat möjliggöra utbildningsinsatser inom lågaffektivt bemötande och tydliggörande pedagogik, yrkessvenska och socialrätt m.m.

De senaste åren har förvaltningen även kunnat erbjuda personal inom äldreomsorgen möjlighet att utbilda sig på arbetstid med stöd av statsbidraget Äldreomsorgslyftet.

Ytterligare satsning är yrkesresan som är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling för förvaltningens medarbetare. Yrkesresan är ett samarbete mellan SKR, Socialstyrelsen och regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) och flertalet av landets kommuner har valt att ansluta sig. Fem yrkesresor ska tas fram under avtalsperioden 2021-2028 och hittills har yrkesresan barn och unga lanserats.

Ekonomiska förutsättningar

Ekonomiska förutsättningar (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Volym & verksamhetsförändring		-3 700	-7 700	-5 250
Kostnader kopplat till nya lokaler		-1 550		
Omställning		9 300	9 600	9 750
Politisk justering		0		
<i>Ev. riktade bidrag/intäkter (netto)</i>				
Påverkan budgetram	0	4 050	1 900	4 500
Generell intäkt/kostnadstäckning (inkl personal och vhtköp)		-29 850	-20 100	-23 000
Budgetram	-931 900	-957 700	-975 900	-994 400

Ekonomiska resurser för år 2024-2026 baserat på budgetförutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna inför 2024 innehåller både plus och minus.

Tillskotten avser uppräknings för årlig löneöversyn och en uppräknings av externa verksamhetskostnader med 3,7%. Med tanke på rådande inflation kommer uppräknings sannolikt inte att täcka de faktiska kostnaderna. I beräkningsgrunden för demografi saknas de kostnader som nämnden har för arvoden och omkostnadsersättningar till egna familjehem.

Omställnings har budgetmässigt hanterats genom att lyfta över vissa externa kostnader till statsbidraget *Säkerställa en god vård för och omsorg om äldre personer*. En nattad inom särskilda boenden för äldre har tagits bort och uppräknings för övriga kostnader har inte fördelats ut.

Eventuella riktade statsbidrag eller externa medel som inte ingår i budgetförutsättningarna

Inga kända nya statsbidrag berör nämnden under perioden. Språkförstärkning/utbildning finansieras med statsbidrag och är en viktig grund för nämndens fortsatta kompetensförsörjning.

Ekonomiska risker och osäkerheter i budgeten

I verksamheten inför 2024-2026 ser nämnden också nya kostnader. En del är kostnader som inte beror på ökade volymer, det handlar om ökade kostnader för IT och licensavgifter (nytt ekonomisystem t.ex.), ökade kostnader för bilar (leasing- och drivmedelskostnader), nya regler för dygnsvila (från 1 oktober 2023).

Ökade kostnader som beror på ökad volym är nya ärenden inom daglig verksamhet.

Verksamheter som har påbörjats med medel utanför ordinarie budget och som saknar finansiering inför budgetperioden är samverkan med Barn- och utbildningsförvaltningen (KRAFT).

En samlad bedömning av dessa nya kostnader uppgår till mellan 14 och 17 mkr.

Åtgärder och konsekvenser

En möjlig åtgärd är att minska antalet bilar i hemtjänsten som ersätts med cyklar i centralorten. Konsekvensen uppskattas till en besparing på cirka 1,5 mkr. Utan åtgärder kommer kostnaden för bilar öka ännu mer än vad som redan skett.

En översyn och omorganisering av platser inom särskilda boenden skulle kunna innebära en minskning med 7 platser. En konsekvens skulle bli en effektivisering av arbetet och underlätta för schemaläggning för att klara dygnsvila samt en koncentring av verksamheten till färre lokaler. Förväntad besparing 7 mkr.

Vidare kan en översyn av kommunens egna HVB-verksamheter göras. Att driva egna HVB-verksamheter behöver leda till minskade externa placeringar.

Översyn av befintlig avtalssamverkan kan leda till minskade kostnader på cirka 2 mkr. Innan ett sådant beslut fattas behöver en risk- och konsekvensanalys genomföras.

Verksamhet som skulle kunna vara föremål för upphandling är personlig assistans. Nuvarande kostnad för att bedriva assistans utöver statsbidrag beräknas uppgå till 15-20 mkr.

Ekonomiska underlag

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	238 448	240 323		
Personalkostnader	- 785 287	- 807 727		
Övriga kostnader	- 373 184	- 385 466		
Avskrivningar/Finansiella kostnader	- 4 830	- 4 830		
Summa resultatbudget	-924 853	-957 700	-975 900	-994 400

Socialnämndens resultatbudget byggs i första hand upp genom att lägga ut personalkostnader. Personalkostnader svarar för cirka 84% av resultatbudgeten. Intäkter och kostnader beskrivs i det följande.

Intäkter

Avgifter avser fakturering för äldreomsorg, kostsättning och hälso- och sjukvård och bygger på det prognosticerade antalet brukare.

Statsbidrag omfattar ersättning från arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Dessutom riktade statliga bidrag, som är den största delen, men även riktade bidrag från kommunalförbund.

Övriga intäkter avser bostads- och fordonshyror, intäkter från skatteverket i form av momsbidrag och den största delen avser assistansersättning från försäkringskassan.

Personalkostnader

Personalkostnader omfattar lönekostnader (grundlön, Ob-tillägg, semesterersättning och sjuklön) för tillsvidare- och timanställda, inklusive löneökningar varje år. Kostnaderna beräknas utifrån schemaläggning med tjänstgöringsgrader och utifrån fastställda tal för personaltäthet alternativt antal tjänster för ej schemalagd personal.

Övriga kostnader

Verksamhetskostnader omfattar lämnade bidrag, såsom 20 första timmarna inom SFB, placerings-

kostnader, hemtjänst utförd av privata aktörer, förbrukningsmaterial inom all verksamhet såsom livsmedel, sjukvårdsartiklar, larmkostnader, arbetskläder, IT-kostnader.

Interna kostnader omfattar hyror, städkostnader samt bilkostnader gentemot tekniska nämnden, kostnader för kommunala hemtjänstutförare och kostnader för LSS och delegerad hälso- och sjukvård som budgetmässigt hanteras av biståndsenheten respektive HSL.

Avskrivningar/Finansiella kostnader

Avser avskrivningar och internränta för gjorda investeringar.

Verksamhetsbudget

Verksamhetsbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024			Plan 2025	Plan 2026
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto
GVO, Gemensamt, Vård och omsorg				0		
Särskilda boenden för äldre	-221 675	50 307	-270 943	-220 636		
Hemtjänst Biståndsenheten	-97 618	12 000	-104 820	-92 820		
Hemtjänst kommunens utförare	0	68 816	-68 816	0		
Boendestöd	-11 250	1 044	-11 649	-10 605		
Larm- och nattpatrull samt dagverksamhet	-33 135	3 534	-37 033	-33 499		
Resursverksamhet	-3 358	0	-3 142	-3 142		
Sjuksköterskor	-66 175	660	-68 605	-67 945		
Rehabenheten, hjälpmedel	-19 938	200	-19 837	-19 637		
Bostadsanpassning	-2 477	0	-2 477	-2 477		
Funktionsnedsättning - Assistans	-45 742	65 430	-112 737	-47 308		
Funktionsnedsättning - LSS Gruppboende	-73 925	6 766	-80 439	-73 673		
Funktionsnedsättning övrigt	-94 905	4 926	-100 342	-95 416		
Förvaltningsgemensamt	-34 376	22 813	-86 888	-64 075		
Nämnd, Biståndsavd, administration, chefer	-63 480	300	-63 298	-62 998		
Verksamhetskostnader LSS	-28 798	0	-28 829	-28 829		
Individ- och familjeomsorgen						
Personal- och övriga kostnader	-42 967	873	-44 337	-43 464		
Verksamhetskostnader Barn	-40 896	680	-43 869	-43 189		
Externa placeringar vuxen	-2 945	60	-5 177	-5 117		
Odengatan	-8 550	60	-8 961	-8 901		
Övriga verksamhetskostnader vuxen	-3 249	0	-4 759	-4 759		
Verksamhetskostnader Socialpsyk	-3 916	400	-4 323	-3 923		
Verksamhetskostnader Våld i nära relationer	-2 460	0	-2 460	-2 460		
Insatser riktade mot barn	-7 953	350	-8 404	-8 054		
Insatser riktade mot ungdomar	-15 064	50	-14 823	-14 773		
Ensamkommande barn	0	1 055	-1 055	0		
Summa verksamhetsbudget	-924 853	240 323	-1 198 023	-957 700	-975 900	-994 400

Gemensamt, vård och omsorg

Verksamhets- och budgetmässigt har en nattrad tagits bort på Katarinagården, vilket i praktiken är en återgång till bemanningen före renoveringen av Frökindsgården, då Katarinagården var evakuering för Frökindsgårdens demensavdelning.

Från 1 april har en tjänst inom boendestöd inom hemstöd flyttats till rådgivningscentrum inom IFO.

Biståndsenhetens budget för hemtjänst har minskats med 5 000 tkr och överförs till IFO. Budgeten är anpassad till nivån för beställda timmar för SoL. Samtidigt har budgeten för beställda timmar för delegerad HSL höjts med 2 000 tkr.

Funktionsnedsättning har fått tillskott till hel årshyra för nya lokaler för daglig verksamhet, f.d. Fredriksbergskyrkan.

0,5% av nettoramén har satts av i en reserv i enlighet med fullmäktiges beslut om flerårsplan.

Statsbidraget God vård och omsorg om äldre planeras att användas till att täcka upp kostnader för Äldreomsorgslyftet, finansiering av personalen för sociala aktiviteter på särskilda boenden, Ung omsorg, kostnader för resurspersoner inom äldreomsorgen samt språkförstärkning/utbildning.

2024 års preliminära lönepott är inte utfördelad utan ligger centralt på raden för förvaltningsgemensamt tills löneöversynen är klar.

Individ- och familjeomsorg

De 5 000 tkr som överförs från biståndsenheten har fördelats mellan satsningen på Rådgivningscentrum, stödboende kopplat till ungdomsboendet samt placeringskostnader inom såväl barn som vuxen.

Gemensamt för alla verksamhetsområden är att personalkostnaderna har justerats med 2023 års lönenivå och efter aktuella personalmallar.

Investeringsbudget

Investeringsbudget (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inventarier	-4 300	-4 400	-4 500	-4 600
Summa investeringsbudget	-4 300	-4 400	-4 500	-4 600

Inventarier

Investeringsbudgeten används i princip uteslutande för reinvesteringar av IT-utrustning och inköp av möbler.

Falköpings kommun

521 81 Falköpings

0515-88 50 00

www.falkoping.se